

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1971-1972.

10 JULI 1972.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De regeringen die elkaar in dit land de laatste jaren hebben opgevolgd, hebben allen afgekondigd dat « de ware sociale vooruitgang een reële prioriteit voor de gehandicapten moet inhouden ».

Het is met het oog daarop dat de recente regeringsverklaring op zeer gepaste wijze onderstreept dat de « werkelijke sociale vooruitgang een evenwicht vereist tussen de voordelen die de begunstigten rechtstreeks uit de economische voorspoed bekomen, en de tussenkomsten van de gemeenschap ten bate van hen die alleen op haar kunnen rekenen om te delen in de welvaart.

Het is in functie van deze bezorgdheid dat de Regering zich in het bijzonder de hulp aan de gehandicapten als taak heeft opgelegd.

Moet men eraan herinneren dat deze inspanning van solidariteit met de minst-bedeelden een van de essentiële hoofdlijnen van het Plan 1971-1975 uitmaakt. Wat de gehandicapten betreft, voorzag het Plan immers dat de Hoge Raad van de gehandicapten zou uitgenodigd worden de inhoud van de te verwezenlijken globale inspanning nader te omschrijven.

Het advies dat op 16 november 1971 door de genoemde raad uitgebracht werd, beantwoordt op onbetwistbare wijze aan deze uitnodiging.

Hij wenst dat in het kader van een sociale programmatie de hiernavolgende maatregelen zouden worden verwezenlijkt :

a) Toekenning van een tegemoetkoming voor de bijstand van een derde aan elke minder-valide, die beantwoordt aan sommige criteria tot staving van de onontbeerlijkheid van deze bijstand;

b) Een gelijkvormige sociale tegemoetkoming instellen door :

Chambre des Représentants

SESSION 1971-1972.

10 JUILLET 1972.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les gouvernements qui se sont succédé dans notre pays au cours des dernières années ont tous proclamé que « le véritable progrès social doit comporter une réelle priorité en faveur des handicapés ».

C'est dans cette optique que la récente déclaration gouvernementale souligne très opportunément : « qu'un véritable progrès social postule un équilibre entre les avantages que retirent de la prospérité économique ses bénéficiaires directs et les interventions de la collectivité en faveur de ceux qui peuvent seulement compter sur elle pour participer au bien-être ».

C'est en fonction de cette préoccupation que le Gouvernement s'est fixé pour mission particulière d'aider les handicapés.

Faut-il rappeler que cet effort de solidarité en faveur des mois favorisés constitue l'une des lignes de force essentielles du Plan 1971-1975 ? En effet, pour ce qui est des handicapés, le Plan prévoyait que le Conseil supérieur des handicapés serait invité à préciser davantage le contenu de l'effort global à réaliser.

L'avis, émis par le Conseil précité à la date du 16 novembre 1971, répond incontestablement à cette invitation.

Il souhaite que, dans le cadre d'une programmation sociale, soient réalisées les mesures suivantes :

a) Octroi d'une allocation pour l'aide d'une tierce personne à chaque handicapé qui répond à certains critères établissant que cette aide lui est indispensable;

b) Instauration d'une allocation sociale uniforme :

- 1) de verbetering van de aanvullende tegemoetkoming wanneer het zwaar minder-validen betreft die de pensioenleeftijd hebben overschreden;
- 2) de verbetering van de bijzondere tegemoetkoming waarvan het bedrag tot dat van de gewone tegemoetkoming moet worden opgevoerd;
- 3) een progressieve vermindering van de graad van arbeidsongeschiktheid vereist voor de toekenning van de bijzondere tegemoetkoming (deze wordt, bijvoorbeeld, eerst tot 80 % teruggebracht en nadien tot 66 %;
- 4) een progressieve gelijkvormigheid van de leeftijdsgrenzen bij de toekenning.

Het politiek regeerakkoord, dat door de partij-instanties werd goedgekeurd op 19 januari 1971, inspireert zich ontegensprekelijk op deze voorstellen, wanneer het bepaalt dat de hulp aan de gehandicapten zich meer bepaald zal uiten door de volgende maatregelen :

- a) verhoging van de vergoedingen voor minder-validen;
- b) geleidelijke gelijkstelling der mentaal gehandicapten met de fysisch gehandicapten;
- c) toekenning van een vergoeding voor hulp van een derde persoon aan zwaar gehandicapten.

Het onderhavig wetsvoorstel beoogt de concretisering van die maatregelen welke zoeven werden aangehaald en waarvoor een aanpassing van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen noodzakelijk is.

Toelichting bij de artikelen.

Artikel 1.

Dit artikel beoogt het bedrag van de gewone tegemoetkoming te vermeerderen en bijgevolg dat van de aanvullende tegemoetkoming, toegestaan aan de zware gehandicapten waarvan de graad van arbeidsongeschiktheid begrepen is tussen 66 en 95 %.

Het huidig bedrag van de tegemoetkoming, verleend aan deze minder-validen, varieert naar gelang van het percentage van arbeidsongeschiktheid, afgerond op het onmiddellijk hogere veelvoud van vijf, indien het zelf geen veelvoud van vijf is.

Sedert 1 februari 1972 bedraagt de tegemoetkoming die jaarlijks aan de mindervaliden wordt toegekend (index 121,19) :

70 % (of 66 tot 70 %	...	29 565 F
75 %	...	31 677 F
80 %	...	37 949 F
85 %	...	40 681 F
90 %	...	43 074 F
95 %	...	50 004 F
100 %	...	59 427 F

Het onderscheid in behandeling tussen deze diverse categorieën van minder-validen blijkt des te minder gerechtvaardigd, daar het in de onderhavige gevallen uitsluitend gaat om zware gehandicapten die allen getroffen zijn door een arbeidsongeschiktheid van ten minste twee derde.

Welnu, in de diverse sectoren van de sociale wetgeving wordt aangenomen dat de personen die slachtoffer zijn van zulk een arbeidsongeschiktheid, zich in de onmogelijkheid bevinden om welk beroep ook normaal uit te oefenen en door dit feit een volledige compensatievergoeding genieten.

1) en majorant le montant de l'allocation complémentaire lorsqu'elle concerne des handicapés graves ayant dépassé l'âge de la pension;

2) en relevant l'allocation spéciale, dont le montant devrait être porté à celui de l'allocation ordinaire;

3) en diminuant progressivement le taux d'incapacité de travail requis pour bénéficier de l'allocation spéciale (il serait, par exemple, dans un premier temps, ramené à 80 % et, ensuite, à 66 %);

4) en réalisant une uniformisation progressive des limites d'âge lors de l'octroi.

L'accord politique de Gouvernement, approuvé par les instances des partis le 19 janvier 1972, s'inspire sans conteste de ces propositions lorsqu'il prévoit que l'aide aux handicapés se manifesterait plus particulièrement par les mesures suivantes :

- a) majoration des indemnités aux handicapés;
- b) assimilation progressive des handicapés mentaux aux handicapés physiques;
- c) octroi d'une aide pour tierce personne aux handicapés graves.

La présente proposition de loi n'a d'autre but que de concrétiser les mesures susmentionnées, ce qui requiert une adaptation de la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés.

Examen des articles.

Article 1.

Cet article tend à majorer le montant de l'allocation ordinaire et, en conséquence, celui de l'allocation complémentaire accordées aux handicapés graves dont le taux d'incapacité de travail se situe entre 66 % et 95 %.

Le montant actuel de l'allocation accordée à ces handicapés varie en fonction du taux d'incapacité de travail, arrondi au multiple de cinq immédiatement supérieur si ce taux n'est pas lui-même un multiple de cinq.

Depuis le 1er février 1971 (indice 121,19) l'allocation octroyée annuellement aux handicapés se présente comme suit :

70 % (ou 66 à 70 %)	...	29 565 F
75 %	...	31 677 F
80 %	...	37 949 F
85 %	...	40 681 F
90 %	...	43 074 F
95 %	...	50 004 F
100 %	...	59 427 F

La différence de traitement entre ces diverses catégories de handicapés semble d'autant moins justifiée que, dans les cas cités, il s'agit uniquement de handicapés graves qui sont tous atteints d'une incapacité de travail des deux tiers au moins.

Or, dans les divers secteurs de la législation sociale, il est admis que les personnes, victimes d'une telle incapacité de travail, sont dans l'impossibilité d'exercer normalement une profession quelconque et bénéficient de ce fait d'une indemnité de compensation complète.

De voorgestelde maatregel heeft tot doel de minder-validen die titularis zijn van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 80 % en meer, van nu af aan gelijk te stellen met een minder-valide van 100 %.

Deze maatregel machtigt de Koning ertoe om deze gelijkstelling uit te breiden tot de minder-validen waarvan de arbeidsongeschiktheid gelijk is aan of hoger dan 66 %.

Er zij genoteerd dat het aantal minder-validen, die bedoeld zijn door deze maatregel, als volgt voorkomt :

arbeidsongeschiktheid van :

70 %		5 352
75 %		5 279
80 %		5 416
85 %		2 678
90 %		3 996
95 %		1 559

Art. 2.

Dit artikel beoogt de verhoging van het bedrag van de aanvullende tegemoetkoming wanneer het zware gehandicapten betreft.

De aanvullende tegemoetkoming heeft slechts als doel aan de minder-valide die de pensioenleeftijd heeft bereikt, of die daarop aanspraak kan maken, bestaansmiddelen te bezorgen die ten minste gelijk zijn aan het bedrag van de gewone tegemoetkoming waarop deze minder-valide voorheen recht had. Met andere woorden, het bedrag van de aanvullende tegemoetkoming is gelijk aan dat van de gewone tegemoetkoming min het pensioen.

Indien het om een gezin gaat dat bestaat uit een gepensioneerde en een minder-valide die de leeftijd van 65 jaar niet heeft bereikt, dan verzacht de thans vigerende reglementering de draagwijdte van deze vermindering door bij de berekening van de aanvullende tegemoetkoming enkel een gedeelte van het pensioen, dat aan de echtgenoot wordt toegekend, in aanmerking te nemen. Daarentegen, van het ogenblik af dat de minder-valide 65 jaar bereikt, wordt de totaliteit van het pensioen of het gewaarborgd inkomen, verleend aan de echtgenoot, in mindering gebracht.

Zulks betekent dat een dergelijk gezin, met name twee personen, de ene gepensioneerde, de andere minder-valide, zal moeten leven met bestaansmiddelen die gelijk zijn aan deze die hem zouden verleend zijn indien het geen enkele minder-valide had geteld.

Het is om die toestand te verhelpen dat er voorgesteld wordt de berekening van de aanvullende tegemoetkoming te wijzigen, wanneer het om minder-validen gaat die getroffen zijn door een blijvende arbeidsongeschiktheid van 66 % en meer. Deze wijziging heeft tot doel het bedrag, vastgesteld door de Koning en bestemd om in mindering te worden gebracht van de gewone tegemoetkoming, te beperken tot de helft van het rustpensioen of het gewaarborgd inkomen verleend aan de echtgenoot.

Art. 3.

Dit artikel heeft dezelfde draagwijdte als het artikel 1, doch heeft betrekking op de bijzondere tegemoetkoming.

La disposition proposée a pour but d'assimiler dès à présent aux handicapés à 100 % les handicapés dont le taux d'incapacité permanent de travail atteint 80 % ou davantage.

Cette disposition permet au Roi d'étendre cette assimilation aux handicapés dont l'incapacité de travail est égale ou supérieure à 66 %.

Il convient de noter que le nombre de handicapés, visés par cette mesure, se présente comme suit :

Incapacité de travail de :

70 %		5 352
75 %		5 279
80 %		5 416
85 %		2 678
90 %		3 996
95 %		1 559

Art. 2.

Cet article a pour but de majorer le montant de l'allocation complémentaire lorsqu'il s'agit de handicapés graves.

L'allocation complémentaire n'a pour objet que de fournir aux handicapés qui ont atteint l'âge de la pension ou qui peuvent prétendre à celle-ci, des moyens d'existence au moins égaux au montant de l'allocation ordinaire à laquelle ces handicapés avaient droit auparavant. En d'autres mots, le montant de l'allocation complémentaire est égal à celui de l'allocation ordinaire, moins la pension.

S'il s'agit d'un ménage composé d'un pensionné et d'un handicapé qui n'a pas atteint l'âge de 65 ans, la réglementation actuellement en vigueur atténue la portée de cette diminution en ne tenant compte, pour le calcul de l'allocation complémentaire, que de la partie de la pension attribuée au conjoint. Par contre, à partir du moment où la personne handicapée atteint 65 ans, la totalité de la pension ou du revenu garanti accordé au conjoint est déduite.

Cela implique qu'un tel ménage, composé de deux personnes dont l'une est pensionnée et l'autre handicapée, devra subsister de moyens d'existence égaux à ceux qui lui seraient accordés s'il ne comptait pas de handicapé.

C'est pour remédier à cette situation qu'il est proposé de modifier le calcul de l'allocation complémentaire, lorsqu'il s'agit de handicapés atteints d'une incapacité permanente de travail de 66 % et plus. Cette modification a pour but de limiter le montant, fixé par le Roi et destiné à être déduit de l'allocation ordinaire, à la moitié de la pension de retraite ou du revenu garanti accordé au conjoint.

Art. 3.

Cet article a la même portée que l'article 1, mais concerne l'allocation spéciale.

Art. 4.

Dit artikel heeft tot doel een wettelijke grondslag te geven aan de tegemoetkoming voor de bijstand van een derde persoon; de invoering ervan blijkt unaniem gewenst te zijn.

Het minimum bedrag van deze tegemoetkoming is vastgesteld op 1 000 F per maand en gekoppeld aan de huidige spilindex, te weten 121,19.

Wat de rest betreft en om een ruime raadpleging van de betrokken kringen mogelijk te maken, wordt de Koning ermede belast :

- de manier te bepalen waarop de rechtgeevenden het onontbeerlijk karakter van de bijstand van een derde persoon zullen moeten rechtvaardigen;
- de toekenningsvoorwaarden en -modaliteiten van deze tegemoetkoming vast te stellen;
- het basisbedrag ervan gebeurlijk te verhogen.

Art. 5.

Dit artikel bepaalt dat de diverse voorstellen die het voorwerp uitmaken van het onderhavig wetsvoorstel, in werking zullen treden uiterlijk op 1 januari 1973.

Anderzijds verleent dit artikel aan de Koning de bevoegdheid om deze datum vast te stellen.

P. DE PAEPE.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Artikel 5, eerste lid, van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen, wordt aangevuld als volgt :

« Voor de toepassing van deze bepaling wordt een blijvende arbeidsongeschiktheid van tenminste 80 % gelijkgesteld met een blijvende arbeidsongeschiktheid van 100 %. De Koning kan die gelijkstelling toepasselijk maken op een blijvende arbeidsongeschiktheid van tenminste 66 % ».

Art. 2.

Artikel 8, § 1, tweede lid, van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt :

« Die vermindering mag niet meer bedragen dan de helft van het rustpensioen of het gewaarborgd inkomen, indien de minder-valide tenminste 65 jaar is en tenminste 66 % arbeidsongeschikt is. »

Art. 3.

In artikel 10, 3°, van dezelfde wet wordt « 100 % » vervangen door « tenminste 80 % ».

Art. 4.

Een hoofdstuk IVbis, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd :

Art. 4.

Cet article a pour objet de donner un fondement légal à l'allocation pour l'aide d'une tierce personne; il semble que sa création soit unanimement souhaitée.

Le montant minimum de cette allocation est fixé à 1 000 F par mois et lié à l'indice pivot actuel de 121,19.

Quant au reste et afin de permettre une large consultation des milieux intéressés, le Roi est chargé de :

- déterminer la manière dont les bénéficiaires devront justifier le caractère indispensable de l'aide d'une tierce personne;
- fixer les conditions et modalités d'octroi de cette allocation;
- en augmenter éventuellement le montant de base.

Art. 5.

Cet article prévoit que les diverses dispositions qui font l'objet de la présente proposition de loi entreront en vigueur le 1er janvier 1973 au plus tard.

Par ailleurs, cet article autorise le Roi à fixer cette date d'entrée en vigueur.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

L'article 5, 1er alinéa, de la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés est complété comme suit :

« Pour l'application de la présente disposition une incapacité permanente de travail de 80 % au moins est assimilée à une incapacité permanente de travail de 100 %. Le Roi peut étendre cette assimilation à une incapacité permanente de travail de 66 % au moins. »

Art. 2.

L'article 8, § 1er, 2me alinéa, de la même loi est complété comme suit :

« Cette diminution ne peut être supérieure à la moitié de la pension de retraite ou du revenu garanti si le handicapé est âgé de 65 ans au moins et si son taux d'incapacité de travail est de 66 % au moins. »

Art. 3.

A l'article 10, 3°, de la même loi les mots « 100 % » sont remplacés par les mots « 80 % au moins ».

Art. 4.

Dans la même loi est inséré un chapitre IVbis, libellé comme suit :

« Hoofdstuk IVbis. — De tegemoetkoming voor de bijstand van een derde persoon.

Art. 13bis. — § 1. — Een tegemoetkoming voor de bijstand van een derde persoon wordt verleend ten behoeve van de minder-valide die een tegemoetkoming bij toepassing van deze wet geniet en bewijst dat die bijstand voor hem onontbeerlijk is.

§ 2. — De Koning bepaalt :

- 1° onder welke voorwaarden en volgens welke modaliteiten de bij § 1 bedoelde tegemoetkoming wordt verleend;
- 2° de wijze waarop de minder-valide moet bewijzen dat de bijstand van een derde voor hem onontbeerlijk is;
- 3° dat het bedrag van de tegemoetkoming wordt bepaald op 1 000 F per maand.

Dit bedrag is gekoppeld aan het indexcijfer 121,19 van de consumptieprijzen en verandert overeenkomstig de voormelde wet van 2 augustus 1971.

De Koning kan het in het eerste lid bepaalde bedrag verhogen. »

Art. 5.

Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning en ten laatste op 1 januari 1973.

15 juni 1972.

P. DE PAEPE,
M. VERLACKT-GEVAERT,
O. DE MEY,
M. PLASMAN,
M. VAN HERREWEGHE,
H. PIERRET.

« Chapitre IVbis : L'allocation pour l'aide d'une tierce personne ».

Art. 13bis. — § 1er. — Une allocation pour l'aide d'une tierce personne est accordée aux handicapés bénéficiant d'une allocation en application de la présente loi et justifiant que cette aide leur est indispensable.

§ 2. — Le Roi détermine :

- 1° dans quelles conditions et suivant quelles modalités est accordée l'allocation prévue au § 1er;
- 2° la manière dont les handicapés devront justifier que l'aide d'une tierce personne leur est indispensable;
- 3° que le montant de l'allocation est fixé à 1 000 F par mois.

Ce montant est lié à l'indice 121,19 des prix à la consommation et varie conformément à la loi précitée du 2 août 1971.

Le Roi peut majorer le montant prévu au 1er alinéa. »

Art. 5.

La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi et, au plus tard, le 1er janvier 1973.

15 juin 1972.